

การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*

A STUDY OF OPINIONS TOWARDS THE ESTABLISHMENT OF THE FACULTY OF
MEDICINE, ROI ET RAJHBHAT UNIVERSITY

คันธทรัพย์ ชมพูพาร์ท, จูติรัตน์ เวทย์ศิริยานันท์, ชัญญูรินทร์ สมพร, เสกสรรค์ สนวา,
พิมพ์ชนก ไพรีพินาศ, ณัฐธิดา บุตรพรม, วิชิต กำมันตะคุณ, แพรวนภา เกี้ยงเก่า

Kanthasup chomphupart, Thitirat Wetsiriyanan, Chanyarin Somporn, Seksan Sonwa,
Pimchanok Paireepinas, Natthida Butprom, Wichit Kammantakun, Praewnapa Kiangkao

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Roi Et Rajabhat University

Corresponding Author E-mail: seksan@reru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษา 1) ความเห็นต่อโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ 2) พันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในการดำเนินโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ 3) คุณลักษณะบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และ 4) การจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏร้อยเอ็ด ออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการวิจัย มีจำนวน 8 ท่าน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยใช้แนวทางการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและแบบสร้างทฤษฎีฐานราก

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด พบว่ามี 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ความเห็นต่อการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ แยกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ (1) การเห็นด้วยและข้อกังวลด้านการแข่งขันกับสถาบันผลิตเดิม และงบประมาณที่อาจไม่เพียงพอ (2) ด้านการผลิตควรให้ได้มาตรฐาน ส่วนพันธกิจในการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ ควรสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และแสดงถึงเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด 2) คุณลักษณะบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์ และการจัดการเรียนการสอนควรให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์แพทยสภาและมาตรฐาน WFME ส่วนข้อเสนอแนะคือควรบริหารองค์กร และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในด้านต่างๆ ตามมาตรฐานหรือข้อกำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและหลักสูตรของแพทยศาสตร์ศึกษา

คำสำคัญ: การศึกษาความคิดเห็น; การจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์; มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Abstract

Objectives of this research were: 1. To study opinions on the project to establish the Faculty of Medicine Roi Et Rajabhat University, 2. To study the Mission of Roi Et Rajabhat University in the implementation of the project to establish the Faculty of Medicine Roi Et Rajabhat University, 3. To study Desirable Characteristics of Graduates in Medicine Faculty of Roi Et Rajabhat University, 4. To study Teaching and Learning Management of the Faculty of Medicine Roi Et Rajabhat University, conducted by the qualitative method, collected data by in-depth-interviewing 8 key informants, purposefully selected. The data were analyzed by using content descriptive interpretation based on grounded theory.

Findings showed that: 1. The expressed opinions of key informants agreed with the establishment of the Faculty of Medicine with concerns and suggestions. 2. The Faculty of Medicine Project of Roi Et Rajabhat University's missions should conform to the former missions such as the identity of Faculty of Medicine, infrastructure providing, and the missions represented to the uniqueness of the University. 3. The faculty must produce qualified graduates in line with the Medical Council criteria and the World Federation for Medical Education (WFME) standard. Recommendations: there should be management of the organization's capabilities in various fields. including the potential of executives and personnel and there must be criteria or standard for setting up the study regulations to meet the standard in which specified by the related organizations, university, and the curriculum of Medical Education.

Keywords: A Study of Opinions; the Establishment of the Faculty of Medicine; Roi Et Rajabhat University

บทนำ

การสาธารณสุขเป็นวิทยาการและศิลปะแห่งการป้องกันโรค การทำให้อายุยืนยาวและการส่งเสริมอนามัยและประสิทธิภาพของบุคคล โดยความร่วมมือร่วมใจของชุมชนในเรื่องต่างๆ อันได้แก่ การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม การควบคุมโรคติดต่อ การให้สุศึกษาเกี่ยวกับสุขวิทยาส่วนบุคคล การจัดบริการทางการแพทย์และพยาบาล เพื่อการวินิจฉัยโรคตั้งแต่เริ่มแรกและให้การรักษามีให้ลูกหลานต่อไป รวมทั้งการพัฒนาโลกแห่งสังคม เพื่อให้ทุกคนมีมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอต่อการดำรงไว้ซึ่งอนามัยที่ดีของตน (Chares-Edward A. Winslow. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 9) ประเทศไทยประสบปัญหาคุณภาพบริการสาธารณสุข คุณภาพ

การศึกษา และคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข อีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญและเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของไทยคือ การที่คนไทยส่วนใหญ่ยังมีพฤติกรรมและปัจจัยแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการทำลายสุขภาพ จนทำให้ประชากรที่เจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มมากขึ้นและเสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อ เนื่องจากมีพฤติกรรมการใช้ชีวิตที่ไม่เหมาะสมและขาดการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ได้แก่ การมีการศึกษาและรายได้น้อยทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทางเลือกในการดำเนินชีวิต อาทิ ความเสี่ยงในการบริโภคอาหารไม่ปลอดภัย การเผชิญกับปัญหามลพิษในอากาศ และการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ส่วนในด้านสาธารณสุขยังมีการกระจุกตัวของบุคลากรทางการแพทย์และครุภัณฑ์ทางการแพทย์ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากร อยู่ที่ 1 ต่อ 722 คน ขณะที่สัดส่วนโดยเฉลี่ยของประเทศอยู่ที่ 1 ต่อ 2,131 คน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) จึงมีการกำหนดตัวชี้วัดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ไว้ว่า ความแตกต่างของสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากรระหว่างพื้นที่ลดลง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

จากข้อมูลในข้างต้น จึงถือเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยในการพัฒนาสินค้าและนวัตกรรมใหม่ ๆ รวมทั้งการบริการทางการแพทย์และการดูแลผู้สูงอายุเพื่อรองรับความต้องการของผู้สูงอายุในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว เช่น ธุรกิจ Nursing Home ธุรกิจด้านโรงแรมและการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ เป็นต้น และยังก่อให้เกิดความต้องการแรงงานในสาขาอาชีพที่เน้นในกลุ่มผู้สูงอายุมากขึ้นตามมา เช่น ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver) เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) สถานการณ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดได้เล็งเห็นความสำคัญ และได้มีการประชุมเพื่อการพิจารณาวางแผนสอดคล้องกับสถานการณ์ความจำเป็นของสังคมและประเทศ ตามที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ครั้งที่ 5 (128)/2561 ได้มีมติให้มีการดำเนินการจัดตั้งโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีการจัดทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เพื่อช่วยผลิตบุคลากรทางการแพทย์เนื่องจากสถานการณ์การขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ในปัจจุบัน และเพื่อจัดการบริการทางการแพทย์ที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ และในพื้นที่ประเทศพื้นบ้านใกล้เคียง ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2562 ในการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ที่มี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เป็นประธานการประชุม ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบโครงการผลิตแพทย์เพิ่มแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2561-2570 และอนุมัติงบประมาณการ

ผลิตบัณฑิตและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในสถาบันฝ่ายผลิตแพทย์ 34,838.4 ล้านบาท อาทิ 1) ผลิตบัณฑิต 1.8 ล้านบาท/คน/หลักสูตร รวม 16,502.4 ล้านบาท 2) งบการเรียนการสอนด้านการแพทย์ 2 ล้านบาท/คน/หลักสูตร รวม 18,336 ล้านบาท เป้าหมายเพิ่มอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร 1 : 1,200 คน ในปี 2576 (สำนักข่าว Hfocus, 2562)

จากที่กล่าวมาในข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาพันธกิจ วิสัยทัศน์ อัตลักษณ์ และหลักสูตรของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาความเห็นต่อโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
- 2) เพื่อศึกษาพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดในการดำเนินโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
- 3) เพื่อศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
- 4) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดนี้ คณะผู้วิจัยออกแบบเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลหลักการวิจัย (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลหลักการวิจัย(Key Informants) ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 8 ท่าน โดยมีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือสำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview Guideline)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะหนึ่ง คือ ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล และระยะสอง คือ ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้
ระยะหนึ่ง คือ ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ประสานงานกับหน่วยงานที่ผู้ทรงคุณวุฒิปฏิบัติงาน ได้แก่ คณะที่จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สถานพยาบาลในจังหวัดร้อยเอ็ด หน่วยงานเกี่ยวกับสาธารณสุขในจังหวัดร้อยเอ็ด หน่วยงานด้านการปกครองในจังหวัดร้อยเอ็ด คณะแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนแพทยศาสตร์

2) คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลให้สอดคล้องตามเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูล และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ให้ข้อมูล

3) จัดการอบรมการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ผู้สัมภาษณ์ตามคู่มือการเก็บข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงรายละเอียดของโครงการวิจัย ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และทดลองการฝึกสัมภาษณ์เป็นระยะเวลา 3 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง

ระยะสอง คือ ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามบัญชีรายชื่อที่จัดเตรียมไว้ ช่วงระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล โครงการวิจัยนี้เริ่มเก็บข้อมูลระยะที่ 1 ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน 2563 ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้สัมภาษณ์เริ่มต้นจากการแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ จากนั้นเริ่มต้นพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการโดยเริ่มพูดคุยเรื่องทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับประสบการณ์การสอน จากนั้นจึงเข้าสู่ประเด็นคำถามการวิจัยตามแนวทางการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งลำดับคำถามอาจปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์และคำตอบของผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลคนละ 1 ครั้ง ครั้งละประมาณไม่เกิน 1 ชั่วโมง ในแต่ละครั้งที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้สัมภาษณ์จะต้องนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปเป็นบันทึกย่อ และถอดเทปสัมภาษณ์ทันที

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดใช้แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis) และการวิเคราะห์แบบทฤษฎีฐานราก Grounded Theory (GT) พร้อมทั้งดำเนินการตรวจสอบข้อมูลโดยอาศัยเทคนิคสามเส้า (Triangulation Technique)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด คณะผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งออกตามวัตถุประสงค์การวิจัยย่อย 4 ประเด็นหลัก รายละเอียด ดังนี้

1. การจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์แยกเป็นสองลักษณะ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าควรแยกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ (1) เห็นด้วยและข้อกังวล (2) ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิรายละเอียดดังนี้

1.1) ความคิดเห็นที่เห็นด้วย เพราะ เป็นแนวคิดที่ดีที่แสดงถึงก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยในการจัดการศึกษาที่ท้าทาย ซึ่งเป็นไปตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ รวมถึงเรื่องสาธารณสุขด้วย ยิ่งในสถานการณ์อัตราการกระจายแพทย์ในชนบทน้อย โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังขาดแคลนแพทย์ อีกทั้งอัตราส่วนแพทย์ต่อประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังน้อยกว่าค่าเฉลี่ยอัตราส่วนแพทย์ต่อประชาชนของประเทศ เป็นการเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นที่เข้าใจบริบท วิถีชีวิตและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เข้าศึกษาต่อเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและกลับมาพัฒนาท้องถิ่นทำให้ประชาชนสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลได้ที่โรงพยาบาลของคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เป็นการอำนวยความสะดวกในด้านการรักษาพยาบาล และดูแลผู้เจ็บป่วย โดยมีสถานที่ให้การรักษายาบาลของจังหวัดร้อยเอ็ดเพิ่มขึ้น ลดจำนวนผู้ป่วยและความแออัดของสถานพยาบาลในจังหวัดร้อยเอ็ดในขณะนี้

1.2) ความคิดเห็นที่กังวล เพราะ การจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ในปัจจุบันมีจำนวนมหาวิทยาลัยหลายแห่ง ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแพทยศาสตร์ทั้งในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนจำนวนมาก และมีอัตลักษณ์ของแต่ละสถาบันที่เปิดทำการเรียนการสอนมาเป็นระยะเวลายาวนานแล้ว และอีกทั้งในระยะเวลาอันใกล้นี้ บุคลากรทางการแพทย์ที่จบจากสถาบันเหล่านี้ได้รับ การบรรจุในภาคราชการจะเกิดการอึดตัว ถ้าหากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดจะผลิตกว่าที่ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดผลิตบัณฑิตออกไปได้คือประมาณปี พ.ศ. 2570 ซึ่งในเวลานั้นจำนวนแพทย์อาจจะเกิดการอึดตัวในการบรรจุเข้าสู่ระบบราชการ และยังต้องมีการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานของแพทยสภาและเกณฑ์มาตรฐานโลก (World Federation for Medical Education: WFME) และเดิมนโยบายการจัดการอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเน้นด้านการผลิตและพัฒนาครู แล้วจะเปลี่ยนเป็นด้านการผลิตบุคลากรสาธารณสุข ทำให้นโยบายเปลี่ยนไป เหมือนเริ่มต้นใหม่จึงอาจจะทำให้เกิดความไม่คุ้นเคย และความเป็นสถาบันผลิตและพัฒนาครูจะเปลี่ยนไปหรือไม่ อีกทั้งโครงสร้างพื้นฐานและงบประมาณอาจจะไม่เพียงพอ โดยเฉพาะด้านงบประมาณในการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ซึ่งจะต้องใช้จำนวนมาก และจะเกิดการแข่งขันกับสถาบันผลิตแพทย์ที่มีชื่อเสียงเป็นอัตลักษณ์ที่มีอยู่เดิม รวมถึงด้านการสร้างบัณฑิตที่แตกต่างจากสถาบันที่ผลิตเดิม

2) ข้อเสนอแนะ ควรกำหนดแนวทางการผลิตให้ชัดเจน โดยศึกษาในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยที่ได้ดำเนินการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มีการดำเนินการอย่างไรบ้าง และพบปัญหาอุปสรรคอย่างไรบ้าง การศึกษาผลกระทบก่อนการจัดตั้งทั้งผลกระทบภายในและผลกระทบภายนอกมหาวิทยาลัย สร้างความแตกต่างจากสถาบันผลิตแพทย์ที่มีอยู่ก่อน คือ การสร้างอัตลักษณ์ของแพทย์ประจำครอบครัว (แพทย์ประจำครอบครัว) และการรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในสายวิทยาศาสตร์เข้าเรียนในหลักสูตรที่สำคัญคือประชุมปรึกษาหารือ และทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงาน สถาบัน และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งคณะ

แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และควรมีการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานในการดำเนินการจัดตั้ง คณะแพทยศาสตร์ตามข้อกำหนดของแพทยสภาและหน่วยงานต่าง ๆ ที่กำกับดูแล

2. พันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในการดำเนินการจัดตั้งและผลิต พบว่า

พันธกิจแรกของการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด คือ ต้องสามารถดำเนินการตามเงื่อนไขของแพทยสภาและมาตรฐานของ World Federation for Medical Education (WFME) ครบทั้ง 9 ข้อ และพันธกิจในการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จะมีความเหมือนกับพันธกิจเดิมของมหาวิทยาลัย 4 ด้าน ได้แก่ (1) การผลิตบัณฑิต (2) การวิจัย (3) การบริการวิชาการ และ (4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

นอกจากนี้ พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอว่า ควรสร้างพันธกิจอีก 1 ด้านที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อเป็นเอกลักษณ์เฉพาะด้านของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด นั่นคือ ด้าน ภูมิปัญญาไทย สามารถทำวิจัยและต่อยอดด้านการใช้สมุนไพรไทย ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและการบริการผู้ป่วยได้

3. คุณลักษณะบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด พบว่า

คุณลักษณะของบัณฑิตแพทย์ในมาตรฐานการผลิต ในการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดนั้น จะต้องผลิตบัณฑิตแพทย์ให้ได้มาตรฐานเดียวกันกับทุกสถาบัน ที่ผลิตและควรมีความสามารถครบทุกด้านตามเกณฑ์แพทยสภาและมาตรฐาน World Federation For Medical Education (WFME) ได้แก่ (1) ประพฤติตนอย่างมีจริยธรรม เหมาะสมกับความเป็นแพทย์ (2) ประยุกต์ความรู้ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการวินิจฉัย ดูแลรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวม สมเหตุผล และปลอดภัย (3) สร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคในระดับครอบครัว ชุมชน และประชาชน (4) สื่อสารและสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ป่วย ญาติ และประชาชน (5) สื่อสารและปฏิบัติงานร่วมกับแพทย์และบุคลากรในระบบสุขภาพ และ (6) พัฒนาความรู้ความสามารถและพฤติกรรมในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของตนเอง

ส่วนคุณลักษณะของบัณฑิตแพทย์ในส่วนที่เพิ่มเติม ได้แก่ (1) ทำงานรองรับประชาชนในพื้นที่ (2) มีการปฏิบัติตนเป็นแบบ แพทย์ประจำครอบครัว (3) มีความรู้ความเข้าใจภูมิสังคมหรือบริบทสังคมในจังหวัดร้อยเอ็ดหรือจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (4) คิดวิเคราะห์กระบวนการของปัญหา สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ (5) มีการเรียนรู้ตลอดเวลาโดยเรียนรู้ตลอดชีวิต (6) ปฏิบัติตามพระราชดำริของสมเด็จพระราชบิดาแห่งการแพทย์ไทย (7) มีจิตสำนึกในการบริการ (8) มีทัศนคติที่ดีต่อการเสียสละ (9) มีความสามารถในการวิจัย (10) มีความสามารถในแพทย์แผนตะวันออกทั้งภูมิปัญญาไทยและการฝังเข็ม และ (11) มีความรู้ความสามารถในแพทยศาสตร์ศึกษา

4. การจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด พบว่า การจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ควรจะมีเกณฑ์หรือมาตรฐานการจัดทำข้อกำหนดในการเรียน พร้อมทั้งควรมีเกณฑ์หรือมาตรฐานการจัดทำข้อกำหนดในการเรียนร่วม ที่ให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกำหนดไว้ในมหาวิทยาลัย หลักสูตรของแพทยศาสตรศึกษา ระบบโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ นั้น ต้องมีความสมบูรณ์พร้อมใช้งาน รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับโรงพยาบาลในการจัดการศึกษาแพทยศาสตร์ ซึ่ง การจัดการเรียนการสอนสามารถจัดแบ่งออกเป็น 1) เตรียมแพทย์ เรียน 1 ปี เพื่อเตรียมนักศึกษาแพทย์ให้เข้าใจในความเป็นมนุษย์ เช่น การทำงานเป็นทีม การติดต่อสื่อสาร การปรับตัว โดยเรียนที่คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดร่วมกับสาขาอื่น ๆ 2) ชั้นปรีคลินิก เรียน 2 ปี เพื่อให้ นักศึกษาแพทย์ได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาขาวิชาทางการแพทย์ เช่น กายวิภาคศาสตร์ จุลชีววิทยา สรีรวิทยา เคมี เภสัชวิทยา พยาธิวิทยา เวชศาสตร์ชุมชน โดยเรียนที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และ 3) ปีที่ 4 - ปีที่ 6 เรียน 3 ปี เพื่อให้ นักศึกษาแพทย์ได้ศึกษาเรื่องแพทยศาสตรศึกษา การประเมินการศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาแพทย์มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านโดยศึกษาเล่าเรียนที่โรงพยาบาลกระทรวงสาธารณสุขและบางส่วนในอนาคตจะเรียนที่โรงพยาบาลทางคณะแพทยศาสตร์ด้วย

การจัดการเรียนการสอนนั้นแพทย์ต้องเรียนแบบเวชปฏิบัติ เพราะเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ซึ่งเป็นแบบ Active learning, E - learning, Problem-based Learning : PBL โดยควรมีการบรรยายเพียงร้อยละ 25 - 30 และนอกนั้นควรเป็นแบบ Active learning เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แต่การฝึกทักษะต้องฝึกปฏิบัติจากครูแพทย์

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด คณะผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยใน 4 ประเด็นหลัก และองค์ความรู้จากการวิจัยรายละเอียด ดังนี้

1) ความเห็นต่อโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

การดำเนินการโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์นั้น ประกอบไปด้วยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านที่เห็นด้วย เนื่องจากการที่เป็ดคณะแพทย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสิ่งที่ท้าทายและแสดงถึงการพัฒนาท้องถิ่นในด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือเองที่จะมีทั้งบุคลากรทางการแพทย์และโรงพยาบาลที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับจำนวนประชาชนในภูมิภาคนั้นๆ ให้เกิดความเพียงพอลดปัญหาการกระจุกตัวในการเข้ารับรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลบางแห่ง อีกทั้งยังเป็นช่องทางในการส่งเสริมให้มีแพทย์เฉพาะทางที่มีความรู้ความเข้าใจในโรคเฉพาะท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในขณะที่ข้อวิตก

กังวลในการจัดตั้งคณะแพทยนั้นคือทั้งในระยะเวลาอันใกล้นี้ บุคลากรทางการแพทย์ได้รับการบรรจุในภาคราชการจะเกิดการอึดอัดซึ่งอาจจะส่งต่อบัณฑิตที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดในอนาคต และการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดมีพันธกิจเดิมเน้นผลิตบัณฑิตและพัฒนาครู เมื่อเปลี่ยนมาส่งเสริมการผลิตบุคลากรสาธารณสุข จะส่งผลทำให้นโยบายมีการเปลี่ยนไป เกิดความไม่คุ้นชินต้องมีการใช้โครงสร้างพื้นฐานและงบประมาณที่เปลี่ยนและมากขึ้น อาจจะส่งผลให้เกิดไม่เพียงพอของโครงสร้างพื้นฐานและงบประมาณ อย่างไรก็ตามการสร้าง ความโดดเด่นเฉพาะตัวให้กับคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดให้มีอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากคณะแพทยศาสตร์ทั้งในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนจำนวนที่ผ่านมานั้นเป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยควรดำเนินการ โดยเฉพาะการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างอัตลักษณ์ให้กับทางคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ซึ่งสอดคล้องกับการสังเคราะห์การปรับตัวและจุดยืนของภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านในระบบสุขภาพชุมชน : กรณีศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีที่มองเห็นความสำคัญของการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเข้ามารักษาการแพทย์แผนปัจจุบัน เมื่อแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550–2554) ยุทธศาสตร์ที่ 5 มุ่งบูรณาการการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก เข้าสู่ระบบบริการสุขภาพแห่งชาติ โดยกำหนดให้โรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชนมีการใช้ยา สมุนไพรไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 และ 10 ตามลำดับ (คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพ แห่งชาติ ฉบับที่ 10, 2550) และในช่วง แผนพัฒนาสุขภาพ แห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555– 2559) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยังคงเน้นการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพบนพื้นฐานภูมิปัญญาไทย เพื่อให้มีองค์ความรู้ ด้านภูมิปัญญาไทยที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ และเป็นที่ยอมรับมากขึ้น (คณะกรรมการอำนวยการจัดทำแผน พัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 11, 2555)

2) พันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในการดำเนินโครงการจัดตั้ง คณะ แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

สำหรับพันธกิจของการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ต้องสามารถดำเนินการตามเงื่อนไขของ แพทยสภาและมาตรฐานของ World Federation for Medical Education (WFME) ครบทั้ง 9 ข้อ จัดโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมในการรับรองการจัดการเรียนการสอนโดยมีความ เหมือนกับพันธกิจเดิมของมหาวิทยาลัย 4 ด้าน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และ 1 ด้านที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อเป็น เอกลักษณ์เฉพาะด้านของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด คือ ด้านภูมิปัญญาไทย ทั้งนี้สืบ เนื่องมาจากการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ต้องมุ่งเน้นที่จะผลิตบัณฑิตออกไปเพื่อประกอบ อาชีพรับใช้สังคม ดังนั้น พันธกิจด้านที่หนึ่ง คือ การผลิตบัณฑิตจึงมีความจำเป็นอย่างสูงในการ กำหนดพันธกิจของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด การเรียนการสอนใน

ยุคปัจจุบันใช้หลักการของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พันธกิจด้านที่สอง คือ การวิจัย การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาต้องมีการสร้างและพัฒนาความรู้ให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การวิจัยจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยสร้างองค์ความรู้ และการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนได้ ตลอดจนการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา พันธกิจด้านที่สาม คือ การบริการวิชาการแก่สังคมเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาที่พึงให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติในรูปแบบต่าง ๆ ตามความถนัดและในด้านที่มหาวิทยาลัยมีความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพราะการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ซึ่งอยู่ในฐานะที่เป็นที่พึ่งของชุมชนหรือสังคมในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด และบริเวณพื้นที่บริการจะสามารถเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ หรือทำหน้าที่ใดที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนในเขตบริการในด้านวิชาการหรือการพัฒนาความรู้ตลอดจนความเข้มแข็งประเทศชาติและนานาชาติ โดยมีการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้พัฒนาหรือบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนและการวิจัย และพันธกิจด้านที่สี่ คือ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมนั้น ถือเป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้น โครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จึงต้องมีระบบและกลไกการดำเนินงานด้านนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ โดยมีจุดเน้นเฉพาะที่แตกต่างกันตามจุดเน้น บริบทและธรรมชาติของมหาวิทยาลัย และมีการบูรณาการเข้ากับพันธกิจอื่นๆ โดยเฉพาะการผลิตบัณฑิตรวมทั้งมีการจัดกิจกรรมที่ฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ศิลปและวัฒนธรรม สร้างสรรค์ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นรากฐานการพัฒนาองค์ความรู้ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2550) ที่ได้ระบุพันธกิจของคณะแพทยศาสตร์ว่ามีพันธกิจด้านผลิตแพทย์ การวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ การบริการวิชาการ การอนุรักษ์ และพัฒนาการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และพัฒนาระบบบริหารและจัดการ และยังสอดคล้องกับภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้านต่าง ๆ 5 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2558) ได้แก่ ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ด้านการบริหารจัดการ และยังสอดคล้องกับคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี (ม.ป.ป.) ที่ได้ระบุพันธกิจว่า จัดการศึกษา สร้างงานวิจัย ให้การบริการวิชาการ และดูแลสุขภาพ เพื่อสุขภาวะของสังคม ทั้งด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมและด้านการบริหารจัดการ และคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี (ม.ป.ป.) ได้กำหนดพันธกิจว่า จัดการศึกษา สร้างงานวิจัย ให้การบริการวิชาการ และดูแลสุขภาพ เพื่อสุขภาวะของสังคม ส่วนคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ม.ป.ป.) ได้ระบุพันธกิจคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่ “ผลิตบัณฑิตและแพทย์เฉพาะทางที่มีคุณภาพ ก่อปรด้วยคุณธรรม สร้างงานวิจัยที่มีคุณค่า ให้บริการทางการแพทย์และวิชาการเพื่อขึ้นำสังคม เป็นแหล่ง

อ้างอิงทางวิชาการของชาติและนานาชาติ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความภูมิใจในสถาบัน” และยังมีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (ม.ป.ป.) ที่ได้ระบุพันธกิจคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร คือ ผลิตบัณฑิตแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม สร้างงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ ให้บริการทางการแพทย์ระดับมาตรฐานสากล รวมถึงการบริการวิชาการเพื่อสังคม และทำนุศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม ส่วนพันธกิจ ด้านที่ 5 คือ ด้านภูมิปัญญาไทยที่สามารถทำวิจัยและต่อยอดด้านการใช้สมุนไพรไทยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและการบิบาลผู้ป่วยได้ สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2550) ได้กำหนดพันธกิจของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามไว้ประการหนึ่งคือ ผลิตแพทย์ แพทย์แผนไทยประยุกต์ปรัชญาคุณิบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพและบุคลากรทางการแพทย์ให้สอดคล้องกับแนวคิดการปฏิรูประบบบริการทางการแพทย์การสาธารณสุขของประเทศ

3) คุณลักษณะบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ในส่วนคุณลักษณะบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ควรมีความสามารถครบทุกด้านตามเกณฑ์แพทยสภาและมาตรฐาน World Federation for Medical Education (WFME) และคุณลักษณะบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์นอกเหนือจากที่กำหนดซึ่งจะแสดงอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เช่น มีความรู้ความเข้าใจภูมิสังคมหรือบริบทสังคมในจังหวัดร้อยเอ็ดหรือจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นบัณฑิตที่ทำงานรองรับประชาชนในพื้นที่ที่มีการปฏิบัติตนเป็นแบบแพทย์ประจำครอบครัว มีความสามารถในการแพทย์แผนตะวันออก ทั้งภูมิปัญญาไทยและการฝังเข็ม กล่าวคือ มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับสมุนไพรไทย ความรู้เกี่ยวกับปัญหาหลักของชาติ 91 ตำบล สามารถใช้สมุนไพรในการดูแลรักษาผู้ป่วยได้ และการฝังเข็ม มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการฝังเข็ม ซึ่งองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้รับรองการฝังเข็มสามารถรักษาโรคได้ 52 โรค มีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ สอดคล้องกับราชกิจจานุเบกษา (2561) ได้ระบุถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาวิชาแพทยศาสตร์ว่าต้องมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์รวมทั้งการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก และเทคโนโลยีทางการแพทย์ สืบเนื่องจากการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของบุคคลนั้นมีหลากหลายวิธีทั้งที่ได้รับการยอมรับ คือ ผ่านกระบวนการวิจัย ตรวจสอบศึกษาแล้ว โดยเฉพาะการแพทย์แผนไทยหรือแผนตะวันออกมีการศึกษาวิจัยการใช้สมุนไพร และการรักษาแบบอื่น ดังนั้น บัณฑิตแพทย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญทั้งการแพทย์แผนตะวันตก และการแพทย์ตะวันออกเพื่อประสิทธิภาพของการรักษา รวมทั้งคุณลักษณะที่แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นวิถีชีวิตของชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อทำการรักษาได้ถูกต้อง วิถีชีวิตคนในชุมชนจะทำให้เข้าใจพฤติกรรมสุขภาพ ทำให้เชื่อมโยงไปยังการวินิจฉัยโรคและรักษาได้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับราชกิจจานุเบกษา (2561) ที่ได้ระบุว่าหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิต

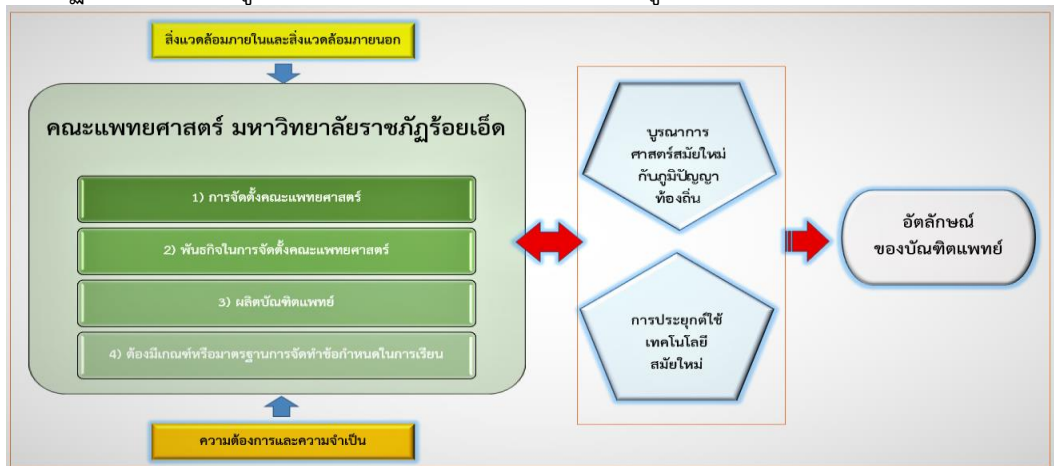
บัณฑิตแพทย์ต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเหมาะสมกับความเป็นแพทย์ ประยุกต์ความรู้ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการวินิจฉัย ดูแลรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวม สมเหตุสมผลและปลอดภัย อีกทั้งยังต้องสร้างเสริมสุขภาพป้องกันโรค ในระดับครอบครัว ชุมชน และประชาชน รวมทั้งราชกิจจานุเบกษา (2561) ยังได้ระบุถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาวิชาแพทยศาสตรว่ามี 6 ด้าน คือด้านคุณธรรม จริยธรรมด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะพิสัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ม.ป.ป.) ได้กำหนดผลตามหลักสูตรการศึกษาคณะแพทยศาสตรว่า มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณและการตัดสินใจทางคลินิกอย่างมีเหตุผล (Critical Thinking and Clinical Reasoning) และมีเจตคติและความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติงานได้ในทุกชุมชน (Community - Mind)

4) การจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน พบว่า ควรมีเกณฑ์หรือมาตรฐานการจัดทำข้อกำหนดในการเรียนที่ได้มาตรฐานทั้งของมหาวิทยาลัย หลักสูตรของแพทยศาสตรศึกษาและความสมบูรณ์ของระบบโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างร่วมมือกับโรงพยาบาลในการจัดการศึกษาแพทยศาสตร เนื่องจากหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนนั้นต้องสามารถกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โดยที่สถาบันการศึกษาควรจัดหลักสูตรที่มีการปรับแก้เนื้อหาทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ ด้านสังคมศาสตร์ และด้านเวชจริยศาสตร์ให้เข้ากับ(สอดคล้อง)กับสภาพของการสาธารณสุขที่เปลี่ยนไป ทำให้เชื่อมั่นได้ว่านิสิตนักศึกษابرรลุผลลัพธ์ทางการศึกษาที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มปป.) ที่ระบุการจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตรว่า ต้องให้นิสิตนักศึกษามีความรู้ความสามารถ และทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม และเป็นไปตามที่ราชกิจจานุเบกษา (2561) ที่ได้ระบุว่าแนวทางการจัดการเรียนการสอนของสาขาแพทยศาสตรไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาแพทยศาสตรพึงใช้หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เน้นปัญหาเป็นฐาน มีการใช้เทคโนโลยีเสริม คำนี้ถึงศักยภาพและความสนใจของผู้เรียนที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการเรียนรู้แบบสหวิชาชีพโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การจัดประสบการณ์คลินิกตั้งแต่ช่วงต้นของหลักสูตร เน้นการปฏิบัติจริง และให้ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง โดยเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย

องค์ความรู้จากการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด คณะผู้วิจัย สามารถสังเคราะห์ได้องค์ความรู้ดังแผนภาพ ต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย พบว่า การจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ต้องทำการศึกษาสภาพแวดล้อมทั้งภายในภายนอกมาร่วมในการวิเคราะห์ สำหรับการ จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ โดยใช้องค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ 1) การจัดตั้งคณะแพทย มี 2 ประเด็นที่ควรพิจารณา คือ ความเห็นที่เห็นด้วยกับความเห็นที่เป็นกังวล 2) พันธกิจการจัดตั้ง คณะแพทย ควรสร้างพันธกิจอีก 1 ด้านที่แตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะด้านของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด นั่นคือ ด้านภูมิปัญญาไทย สามารถทำวิจัยและต่อ ยอดด้านการใช้สมุนไพรไทย 3) ผลิตบับนิตตแพทย ควรมีคุณลักษณะของบัณฑิตแพทย์ในส่วนที่ เพิ่มเติม ได้แก่ (1) ทำงานรองรับประชาชนในพื้นที่ (2) มีการปฏิบัติตนเป็นแบบแพทย์ประจำ ครอบครัว (3) มีความรู้ความเข้าใจภูมิสังคมหรือบริบทสังคมในจังหวัดร้อยเอ็ดหรือจังหวัดใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (4) คิดวิเคราะห์กระบวนการของปัญหา สามารถคิดอย่างมี วิจารณญาณ (5) มีการเรียนรู้ตลอดเวลาโดยเรียนรู้ตลอดชีวิต (6) ปฏิบัติตามพระราชดำริของ สมเด็จพระราชบิดาแห่งการแพทย์ไทย (7) มีจิตสำนึกในการบริการ (8) มีทัศนคติที่ดีต่อการ เสียสละ (9) มีความสามารถในการวิจัย (10) มีความสามารถในการแพทย์แผนตะวันออกทั้งภูมิ ปัญญาไทยและการฝังเข็ม และ (11) มีความรู้ความสามารถในแพทยศาสตร์ศึกษาและ 4) ต้องมี เกณฑ์หรือมาตรการจัดทำข้อกำหนดในการเรียน ซึ่งองค์ประกอบหลัก 4 ประการต้องใช้ศาสตร์ เชิงบูรณาการสมัยใหม่ (Integrations) ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่ (Technology) เข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน อันจะนำไปสู่การผลิตบัณฑิต แพทย์ที่คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นบัณฑิตแพทย์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของมหาวิทยาลัย

ราชภัฏร้อยเอ็ดอันจะมุ่งสู่เป้าหมายของผลิตแพทย์ให้มีคุณลักษณะตรงตามเป้าประสงค์และ
เป็นไปตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) โครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ควรสร้างความโดดเด่นในการผลิตแพทย์ที่ต่างจากสถาบันผลิตแพทย์เดิมที่มีอยู่ เพื่อสร้างความน่าสนใจและสร้างทางเลือกให้แก่บุคคลที่สนใจเรียนต่อทางด้านแพทยศาสตร์

2) ควรมีการสร้างความร่วมมือจากชุมชน หน่วยงานของรัฐ และเอกชนในการดำเนินการตามโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงาน สถาบัน และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

3) ควรมีกระบวนการที่รับนักศึกษาที่ต่างจากกลุ่มการผลิตแพทย์อื่น มีกระบวนการรับที่เข้มข้นทั้งคุณสมบัติและกระบวนการ ได้แก่ การรับแบบนิวแทรค (New Track) คือ การรับผู้ที่จบปริญญาตรีสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์เข้ามาเรียนแพทยศาสตร์เพิ่มเติมจากการรับปกติ

4) การกำหนดพันธกิจของมหาวิทยาลัยควรมีการระบุพันธกิจที่ชัดเจนและสอดคล้องครอบคลุมกับการจัดการศึกษาในภาพรวมทุกคณะ ซึ่งอาจจะปรับเปลี่ยนแบบก้าวกระโดด หรือค่อยเป็นค่อยไป แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการกำหนดและตัดสินใจจากหลายภาคส่วน

5) ควรกำหนดพันธกิจของโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดใน “ด้านการบริหารจัดการ” ด้วย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และพันธกิจที่กำหนดไว้ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่กำหนดไว้ของโครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

6) การจัดการเรียนการสอนนั้นควรมุ่งเน้นการเป็นแพทย์รองรับสังคมชนบทที่มีลักษณะเป็นแพทย์ประจำครอบครัว การมุ่งให้เป็นแพทย์ที่ลักษณะการเรียนรู้ Innovation

7) ควรนำผลการวิจัยที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย เพื่อนำไปสู่การพิจารณาและปรับใช้ในการกำหนดแนวทางนโยบายในการพัฒนามหาวิทยาลัยในลำดับต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาวิจัยสร้างเกณฑ์การวัดและประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรมของบัณฑิตแพทย์ที่พึงประสงค์ขึ้นมาในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือ Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF: HEd (มคอ.) ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดต่อไป

2) ควรมีการวิจัยศึกษาเกณฑ์หรือมาตรฐานการจัดทำข้อกำหนดในการเรียน พร้อมทั้งควรมีเกณฑ์หรือมาตรฐานการจัดทำข้อกำหนดในการเรียนร่วมที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกำหนดไว้ในมหาวิทยาลัย หลักสูตรของแพทยศาสตรศึกษา

3) ควรมีการศึกษาสำรวจความคิดเห็นเพิ่มเติมจากแพทย์ทางเลือกในเขตบริการสาธารณสุข

เอกสารอ้างอิง

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป). *ประวัติและวิสัยทัศน์*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.md.chula.ac.th/explore-mdcu/history-vision/>.

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. (ม.ป.ป.). *วิสัยทัศน์พันธกิจ*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2563, จาก <http://www.med.nu.ac.th/>.

คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี. (ม.ป.ป.). *ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2563, จาก <https://med.mahidol.ac.th/th/manage/assuranceth>.

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2550). *รายงานประจำปี 2550 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2563, จาก <https://med.msu.ac.th/>.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ม.ป.ป.). *หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2563, จาก <https://sites.google.com/site/neurosun>.

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาแพทยศาสตร พ.ศ. 2561. (2561, 24 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนพิเศษ 302 ง หน้า 17.

โรงพยาบาลรามาธิบดี. (ม.ป.ป.). *วิสัยทัศน์ พันธกิจ*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2563, จาก https://med.mahidol.ac.th/rama_hospital/th/manage/vision.

สำนักข่าว Hfocus. (2562). *หุ่ม 9 หมั่นล้าน ผลิตแพทย์เพิ่ม 24,562 คน ตั้งเป้าเพิ่มอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร 1:1,200 คน ในปี 76*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.hfocus.org/content/2019/03/17014>.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)*. สืบค้น 20 ธันวาคม 2563, จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.